



لورا کانته درگذشت

لوران کانته، کارگردان فرانسوی که سال ۲۰۰۸ با فیلم «کلاس» برنده نخل طلای جشنواره کن شد، درگذشت. او ۶۳ ساله بود و صبح پنجشنبه ۶ اردیبهشت‌ماه بر اثر بیماری از دنیا رفت. فیلم «کلاس» کانته با اقتباس از رمانی به همین نام نوشته فرانسوا بگودو ساخته شده و روایتی تقریباً زندگینامه‌ای از تجربه نویسنده به‌عنوان معلم در منطقه ۲۰ پاریس است. این فیلم با بازی خود نویسنده ساخته شد. «کلاس» سال ۲۰۰۸ به اتفاق آرا نخل طلای کن را دریافت کرد و اولین فیلم فرانسوی شد که از سال ۱۹۸۷ تا آن زمان به این جایزه دست می‌یافت. این فیلم همچنین نامزد اسکار بهترین فیلم خارجی‌زبان هم شد. فیلم «منابع انسانی» کانته در جوایز سزار که معادل اسکار فرانسه است، برنده بهترین فیلم بلند شد. جدیدترین فیلم کانته «آرتور رمبو» بود که سال ۲۰۲۱ کران شد و درباره نوجوانی بود که هویت آنلایش فاش می‌شود.



سعید آقاخانی به بیمارستان رفت

سعید آقاخانی، کارگردان سریال «نون خ» در پروسه تولید این فیلم از کوه سقوط کرده و مهره‌های کمرش دچار آسیب جدی شده‌اند. سعید آقاخانی علاوه بر کارگردانی در نقش نورالدین خانزاده در این سریال بازی می کرد و این اتفاق روند «نون خ» را نیز دچار تغییراتی کرده است. حمیدرضا آذرنگ بازیگر این سریال با تعریف این اتفاق نوشت: «قرار نبود از کوه بیفته و جا بمونه تو مسیر کوه افتاد و مهره‌های کمرش آسیب جدی دید. چند روزی تو بیمارستان بستری بود. گفتند باید استراحت مطلق داشته باشه، قبول نکرد. قصه عوض شد تا نورالدین از ارتفاع بیفته و جا بمونه از گروه که کار عقب نیفته. ۱۰ مدت تو په ماشین کمپر درازکش مونیتور رو می دید و پیغام‌هاش رو با صدای دردآلود به گروه می‌رسوند.»

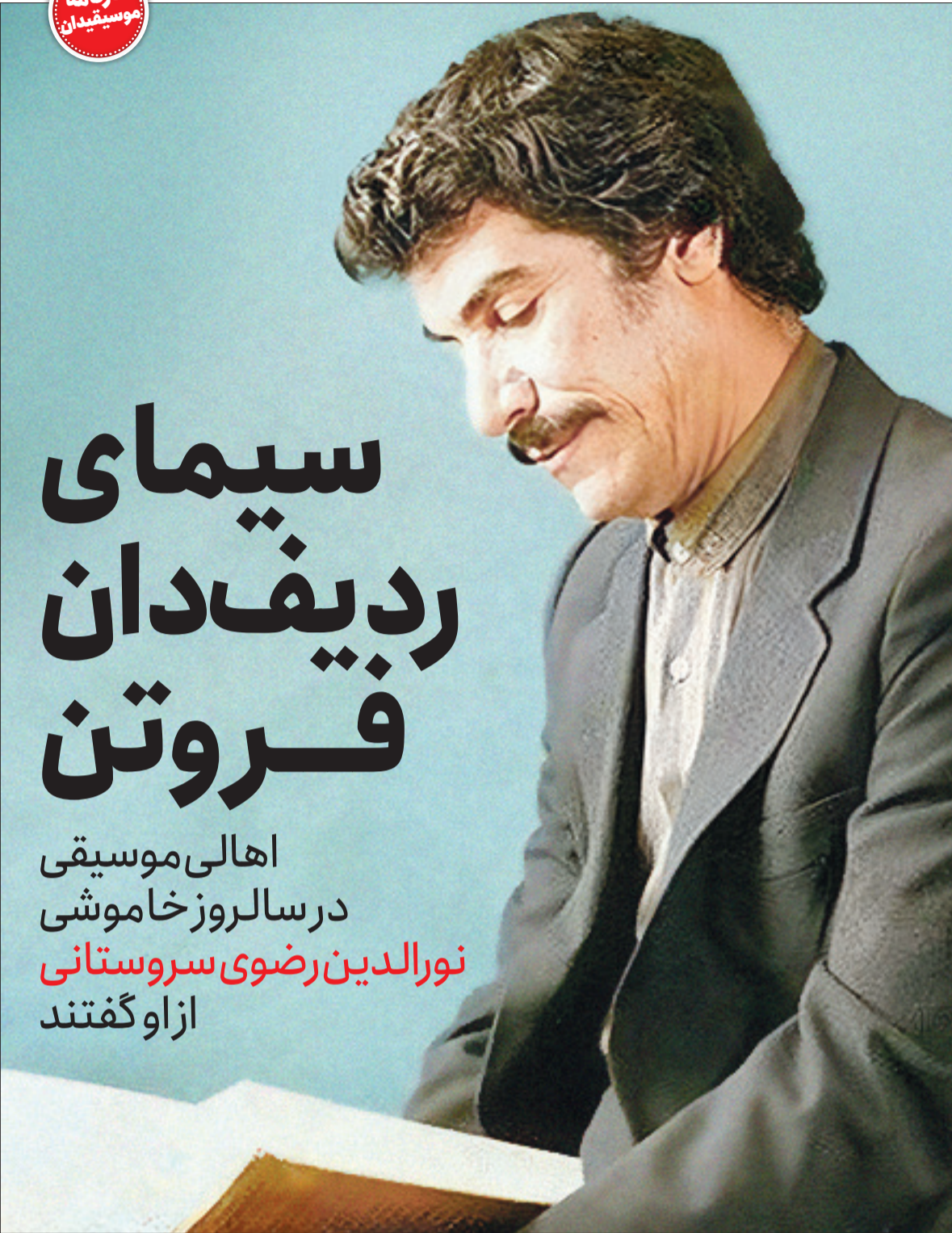


بازگشت رولینک به سینما

یکی دیگر از داستان‌های جی کی‌رولینگ، رمان نویس سرشناس انگلیسی با نام «خوک کریسمسی» تبدیل به یک فیلم سینمایی تازه می‌شود. این نئول که برای گروه سنی کودکان و نوجوان نوشته شده است، «خوک کریسمسی» نام دارد. بنابر اعلام نشریه وریایتی این پروژه فعلاً در مراحل ابتدایی کار قرار دارد و هنوز هیچ کمپانی بزرگ فیلمسازی تولید آن‌را به عهده نگرفته است. در حال حاضر، کمپانی خود رولینگ به نام برونته خیر از ساخت نسخه سینمایی این اکشن فانتزی کودکانه داده است. این نئول اولین بار اوایل سال ۲۰۲۱ روی پیشخوان کنتفروشی‌ها قرار گرفت و خیلی زود وارد فهرست پر خواننده‌ترین کتاب‌های فصل شد. خط اصلی داستان رولینگ درباره پسرپچه‌ای به‌نام جک است که عروسک خوکي دوران بچگی اش به‌نام دی پی را گم می کند. این اتفاق در زمان کریسمس رخ می‌دهد که خواهر خوانده جک آن را از ماشین در حال حرکت به بیرون می‌اندازد.

فرهنگ

CULTURE


نرگس کیانی

خبرنگار گروه فرهنگ



خلق تصانیفی ماندگار و سالیان‌سال آموختن از نورعلی‌خان برومند و محمود کریمی و کسب چنان تسلطی بر ردیف که شاگردانش در موردش می‌گویند، گویی تمام‌تحریرهای کُپکشان راه‌شیری در ردیف آواری دوره عالی «نورالدین رضوی سروسستانی» آمده است، تنهاپختی از کارنامه کاری این خواننده موسیقی کلاسیک ایرانی است. سال‌ها آموزش، سپس آموختن آن‌چه آموخته بود به دیگران در مرکز حفظ و اشاعه موسیقی وبعدهم انتشار یکی از شنیدنی‌ترین ردیف‌های آواری به همراه نوازندگی تار داریوش طلایی که نه‌فقط حائز جنبه آموزشی، که اثری گوش‌نواز و شنیداری است هم‌بخش دیگری از آن‌چه بود که نورالدین رضوی سروسستانی کرد. اشاره به همکاری با موریس بژار، هنرمند فرانسوی و اجرا با گروه‌های «شیدبا»، «مولوی» و «اپایور» در داخل کشور و خارج از آن نیز بازگوکننده تمام‌آن‌چه این هنرمند انجام داد، نیست. هنرمندی که داریوش طلایی پیش از این در موردش گفته است: «رضوی سروسستانی انسانی پاک، دلسوخته و مظلوم بود که با اعتقاد جدی به کارش، فعالیت می‌کرد و کارهای درخشانی از او باقی مانده است که شاید به‌دلیل طلبگی‌اش و تمرکز بر تدریس به عامه مردم منتقل نشده و آن‌طور که باید در این حوزه شناخته‌شده نیست.» نورالدین رضوی سروسستانی ۸ اردیبهشت‌ماه ۱۳۷۹ در ۶۵ سالگی درگذشت و یادبودش به‌انه‌ای شد تا پای صحبت دوستان، همکاران و شاگردانش بنشینیم. گفت‌وگویی که در آن داوود گنج‌های، نوازنده و مدرس پیشکسوت موسیقی کلاسیک ایرانی و از دوستان نزدیک رضوی سروسستانی، حمیدرضا نوریخش، خواننده موسیقی ایرانی و از فراهم‌کنندگان زمینه‌بازگشت رضوی سروسستانی از شیراز به تهران پس از سال‌ها فترت، مسیح افقه، نوازنده چیره‌دست سنتور و از همکاران رضوی سروسستانی در شیراز، پوریا اخواص، حسین علیشاپور ومجید روزی طلب، خوانندگان موسیقی کلاسیک ایرانی وازشاگردان نورالدین رضوی سروسستانی و فرشید ذاکری، نوازنده و پژوهشگر موسیقی ایرانی همراهی‌مان کردند.

▼ درخشش در مرکز حفظ و اشاعه موسیقی

نورالدین رضوی سروسستانی زاده ۲۱ فروردین‌ماه ۱۳۱۴ در سرستان استان فارس، خواننده و مدرس موسیقی کلاسیک ایرانی در اوایل

ردیف‌دان سیمای فروتن

اهالی موسیقی

در سالروز خاموشی

نورالدین رضوی سروسستانی

از او گفتند



جانوسی قاری قرآن بود و در کنار آن چاوش خون کاروان‌های زیارتی شهر سروسستان و همین‌ها او را با دنیای موسیقی آشنا کرد و صدای خوش‌اش را در میان مراسم‌های مذهبی وزیارتی مردم مطرح ساخت. آن‌چه در آموزش رضوی سروسستانی بسیار تأثیرگذار بود آشنایی اش با نورعلی‌خان برومند، استاد بزرگ ردیف‌دان است. او نخستین درس‌های خود را از برومند فراگرفت. همین، یکی از نقاط عطف کارنامه کاری رضوی سروسستانی را نیز برمی‌سازد؛ تلاش در زمینه حفظ و گسترش شیوه آواری قدهای موسیقی سنتی ایران و انتقال آن به نسل بعد. نکته‌ای که پیش از هر چیز از آموخته‌های این خواننده موسیقی کلاسیک ایرانی از نورعلی‌خان برومند و حضور او در مرکز حفظ و اشاعه موسیقی برمی‌آید. رویدادی که داوود گنج‌های چنین شرح می‌دهد.



داوود گنج‌های:
داوود گنج‌های ضمن اشاره به این‌که بسیار خوش‌حال است که از دوست صمیمی اش، هنرمند شایسته و توانا، استاد موسیقی ایرانی نورالدین رضوی سروسستانی یاد می‌کند، در مورد سابقه‌دوستی‌شان می‌گوید: «باگشایش مرکز حفظ و اشاعه موسیقی در سال ۱۳۴۷، دانشجویانی از جمله من و عبدالمجید کیانی از دانشکده هنر زیبای دانشگاه تهران که زیر نظر نورعلی‌خان برومند تعلیم می‌دیدیم برای آموزش تکمیلی وارد این مرکز شدیم. مرکزی که‌به همت داریوش صفوت و به دستور رضا قطبی، مدیرعامل وقت رادیو و تلویزیون ملی تاسیس شد.وقصد کردیم آوردن هنرمندان مستعدبرای بازگرداندن موسیقی از انحراف را داشت، با گذشت دو یا سه ماه از پیوستن من و کیانی به این مرکز، شادروان استاد جلال ذوالفنون هم‌به ما پیوست. ما آن زمان در پی تحقیق و تفحص‌مان در موسیقی هم از اساتید آموزش می‌دیدیم، هم شاگردانی داشتیم و تدریس می‌کردیم. ما گروهی ۵–۴ نفره شکل داده بودیم.تا این که روزی دکتر نورعلی‌خان برومند که ما در دانشگاه هم شاگردشان بودیم، نورالدین رضوی سروسستانی را به ما معرفی کرد و گفت که از او دعوت کرده است تا ببیند ما گروه ما چه می‌کند.»

رضوی سروسستانی قطعه‌ای آواز می‌خواند و دوستی اش با داوود گنج‌های از همان جا آغاز می‌شود. با حضور او گروهی شایسته شکل می‌گیرد که شروع به انجام کارهایی تولیدی و برگزاری کنسرت‌هایی آموزشی در داخل و خارج از کشور می‌کنند. کنسرت‌هایی که تقریباً در تمام کشورهای جهان برگزار می‌شوند و سرانجام دو اثر هنری بین‌المللی می‌آفریند. گنج‌های با اشاره به این دواتر می‌افزاید: «یکی «باله گلستان»، برگرفته از گلستان سعدی و در پی تحت‌تأثیر قرار گرفتن موریس بژار از فرهنگ و عرفان ایرانی و دیگری «رنگ فرح» بود. ما به

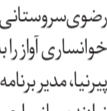
کارنامه
موسیقیدان

دعوت موریس بژار عازم فرانسه و بلژیک شدیم و چندین‌ماه زیر نظر او به کار پرداختیم تا این آثار به‌ثمر رسید. آن شعر حضرت مولانا و صدای ملکوتی رضوی سروسستانی هنوز هم که‌هنوز است مرا تحت‌تأثیر حال و هوایی معنوی قرار می‌دهد؛ وقتی با آن صدای آسمانی از «حیلت‌ها کن عاشقا! دیوانه شو، دیوانه شو و اندر دل آتش درآ، پروانه شو، پروانه شو» می‌خواند و این به‌خصوص در اروپا با استقبال گسترده مواجه شد. ماشب‌های بسیاری با دوستان عزیزمان که اندک شماری از آن‌ها در قید حیات هستند به‌برگزاری کنسرت‌پرداختیم و حاصل همه‌آن‌ها از رضوی سروسستانی چیزی جز شرافت و انسانیت در ذهن من به‌جا نگذاشته است. انسانی بسیار معتقد و متدین به اصول اخلاقی که هم از نظر گفتار، هم کردار و هم پندار کم‌نظیر بود.»

حمیدرضا نوریخش نیز در مورد حضور رضوی سروسستانی در مرکز حفظ و اشاعه موسیقی و آن‌چه از نورعلی‌خان برومند آموخت، می‌گوید: «زنده‌یاد رضوی سروسستانی از خوانندگان نسل اول مرکز حفظ و اشاعه موسیقی و از شاگردان برجسته زنده‌یاد نورعلی‌خان برومند، موسیقی‌دان و مدرس طراز اول بود. استادی که با آن که خود خواننده نبود، شیوه آواری مرحوم حسین طاهرزاده را دستهبندی کرده و با روشی خاص به شاگردانش آموزش می‌داد. او شاگردانی برجسته در تار و سه‌تار داشت از جمله زنده‌یاد محمدرضا لطفی، حسین علیزاده، داریوش طلایی و… و زنده‌یادان محمدرضا شجریان و رضوی سروسستانی هم از شاگردان آوازش بودند.

رضوی سروسستانی از صدایی گرم و خوش‌طنین برخوردار بود و هم خوب آموزش دیده بود، هم آموخته‌هایش را خوب اجرا می‌کرد. دانشی که در صدای خوب او هم از نظر وسعت، هم از نظر تنالیته نمایان بود.»

فرشید ذاکری هم با اشاره به این‌که ورود به کلاس مشیرمعظم افشار که از شاگردان استاد بزرگ موسیقی دستگاهی، «درویش‌خان» می‌دانندش، سبب شکوفایی استعداد



رضوی سروسستانی شد، ادامه می‌دهد: «او به تشویق اسماعیل ادیب خوانساری آواز را به‌صورت جدی در تهران دنبال کرد و آشنایی با داوود پیرنیا، مدیر برنامه «گلپا» به کلاس‌های مرتضی محجوبی، آهنگساز و نوازنده پیانو، احمد عیادی، نوازنده سه‌تار و پیس از آن رضا ورزنده، نوازنده سنتور رساندش و فراگیری و تمرین موسیقی ایرانی را نزد این استادان مطرح‌تکمیل کرد. همکاری با برنامه‌رادیویی «اشعار عرفانی» نیز در همین دوران اتفاق افتاد. پس از آن با ارسال درگاهی، نوازنده سه‌تار آشنا شد و در همین دوران در کلاس اسماعیل مهرتاش، استاد ردیف‌دان به تعلیم آواز و سپس نزد علی اکبر شهنازی، ردیف‌دان و نوازنده تار و سلیمان امیرقاسمی، خواننده و ردیف‌دان به تکمیل آموخته‌های خود پرداخت.»

ذاکری با اشاره به این‌که با تأسیس «مرکز حفظ و اشاعه موسیقی ایران» در سال ۱۳۴۷، رضوی سروسستانی در آن‌جا به آموختن آواز به سبک طاهرزاده و گوشه‌های ردیف آواری نزد نورعلی‌خان برومند و اجرای برنامه با همراهی نوازندگان آن مرکز پرداخت، می‌افزاید: «او همچنین به هنرجویان آواز آن مرکز تعلیم می‌داد؛ رضوی سروسستانی مدتی نیز نزد عبدالله دوامی و محمود کریمی - اساتید معتبر آواز دستگاهی - به تکمیل دانسته‌های خود پرداخت اما با آن‌که از محضر استادان متعدد بهره برد، همواره خود را بیشتر هنرآموخته مکتب برومند و آشنایی خود با برخی دقیق آواز ایرانی و سبک طاهرزاده را مرسوم آموزش‌های او می‌دانست.» ذاکری همچنین اشاره می‌کند که: «رضوی سروسستانی از سال ۱۳۵۲ با همکاری نوازندگان «مرکز حفظ و اشاعه موسیقی ایران» و گروه‌های «شیدبا»، «مولوی» و «اپایور» در داخل کشور و در انگلستان، فرانسه، بلژیک، آمریکا، ژاپن، سوئیس، تونس، آلمان، ایتالیا و مکزیک برنامه‌هایی اجرا کرد. او با موریس بژار، هنرمند مطرح فرانسوی نیز همکاری داشت و اجرای نوازندگان مرکز حفظ و اشاعه موسیقی به خوانندگی رضوی با طراحی‌باله توسط بژار در سال ۱۹۷۳ در سنتی مونه بروکسل اجرا شد که بعدها آلبوم صوتی آن با نام «رنگ فرح» در ایران منتشر گردید. رضوی در رادیو و تلویزیون هم برنامه‌های متعددی اجرا کرد، از جمله اجرای موسیقی در برنامه رادیویی «برگ‌سبز» و آلبوم «سروسنان» به آهنگسازی جلیل عندلیبی و آلبوم «نوای غربت»، اثری از ملیحه سعیدی از آثار منتشرشده او بعد از انقلاب است.»

▼ ردیف‌دانی برجسته

از جمله نقاط عطف کارنامه کاری رضوی سروسستانی، انتشار یکی از شنیدنی‌ترین ردیف‌های آواری به‌همراه نوازندگی تار داریوش طلایی است. حمیدرضا نوریخش که از جمله پیشنهاددهندگان و هموارکنندگان راه ضبط این ردیف آواری بوده است؛ ردیفی ارزشمند شامل مجموعه‌ای از آن‌چه رضوی سروسستانی از نورعلی‌خان برومند و محمود کریمی آموخت، با اشاره به این مجموعه می‌افزاید: «رضوی سروسستانی در کنار آموختن ردیف طاهرزاده از نورعلی‌خان برومند، نزد زنده‌یاد محمود کریمی هم به آموزش ردیف پرداخت و تسلط‌اش بر ردیف از همین آموزش‌ها برمی‌آمد. می‌توان گفت تا پیش از ضبط ردیف آواری دوره عالی نورالدین رضوی سروسستانی همراه با نوازندگی تار داریوش طلایی، ردیف‌های ضبط‌شده چندان از ویژگی‌های شنیداری برخوردار نبودند و بیشتر در چارچوبی تعلیمی می‌گنجیدند، اما رضوی سروسستانی با صدای گوش‌نوازش ردیفی را بر جا گذاشت که علاوه بر کارکرد آموزشی از جذابیت شنیداری برخوردار است و به‌عنوان اثری ساز و آواری شنیدنی است. او اساساً ردیف آواری دوره عالی را با چنین هدفی ضبط کرد.»



پوریا اخواص نیز با اشاره به وفاداری رضوی سروسستانی به ردیف و موسیقی کلاسیک ایرانی به‌عنوان یکی از نکات حائز اهمیت در کار او توضیح می‌دهد: «رضوی سروسستانی یکی از راویان راستین هنر نورعلی‌خان برومند بود و هم‌شیوه تدریس، هم آواز و هم نکتبه‌نکته‌ردیف را از ایشان آموخت. به عقیده من استاد